

År 1894 den 3 december
affär nr N:o 33619
Helsingfors

DIREKTIONEN

FÖR

STÄDERNAS ALLMÄNNA BRANDSTODS-BOLAG I FINLAND

antager härigenom, under N:o 18094, till försäkring emot brandskada, åskslag och explosion, för ett värde af Spitrusenferntiv 170501

finska mark, nedannämnda byggnader å gården N:o 229 i

1^{sta} kvarteret af staden Kristinestad till-

hörig tulluppsyningsmannen O. Th. Gran-

fors samt fastställer årliga inträdesafgiften därför till följande

belopp, att uti fem års tid erläggas nämligen:

För huset N:o <u>D</u> , värdt <u>och</u> försäkradt för <u>5000</u> mark, till <u>27:20</u>
<u>N:o I</u> , <u>900</u> <u>6:70</u>
<u>N:o 3^a</u> , <u>100</u> <u>:84</u>
<u>N:o Porten</u> , <u>50</u> <u>:28</u>

Summa årlig afgift i finska mark 45:02 penni.

Och kommer denna försäkringsrätt, på de villkor och med de inskränkningar Hans Kejsersliga Majestäts den 27 Oktober 1885 för bolaget förnyade Nådiga Reglemente samt Kejsersliga Kungörelsen angående ändringar däri af den 17 december 1891 bestämma, att vara gällande ifrån klockan 6 e. m. den 17 dennes, hvaremot det för egendomen tidigare under N:o 14678 utfärdade brandbrevet annulleras. Helsingfors, den 27 juli 1894.

M. Lindholm

Kare H. Lindholm

Aug. Sjöberg

Dei^o exemplar.

N:o 18094

Helsingfors

§ 2. Bolagets kapital består af:
a) grundfonden, som blifvit till bolaget donerad med fyratioåtta tusen mark, däraf endast räntan, men icke någon del af själfva kapitalet får användas.
b) reservfonden, hvilken, bildad genom delägarens afgifter, intressemedel m. m., bör uppgå till minst tre och en half gånger beloppet af ett års inträdesafgift för all i bolaget försäkrad egendom, men i ingen händelse får understiga fyra miljoner mark, uppdebiterade, men till betalning icke förfallna afgifter däri inberäknade.

§ 5. Vidtager försäkringshafvare förbättring å egendom, som är i bolaget försäkrad, vare berättigad att efter anmälan hos vederbörande agent, äfven utan att föreskrifven värdering egt rum, förbättringen under byggnadstiden i annan assuransinrättning försäkra, dock icke för längre tid än ett år, räknadt från den dag berörda anmälan skett. Men sedan arbetet slutförts eller förenämnda tid tilländalupit, åligger försäkringshafvare att, såframt han deretter vill i bolaget eller annan försäkringsanstalt åtnjuta försäkring för den verkställda förbättringen, vid det i § 6 stadgade äfventyr, egendomen till ny värdering, enligt § 9, oförtöfvadt anmäla.

§ 6. För den del af det egendom åsatta värdet, som icke blifvit i bolaget försäkrad, må egendomen i annan assuransinrättning försäkras, men befines den derstädes försäkrad till högre belopp, vare försäkringsrätten i bolaget förverkad, in-teckningshafvares rätt dock bevarad, på sätt i § 43 är stadgad.

§ 9. Ar till försäkring anmäld egendom belägen i stad, skall agenten senast å tredje dagen efter den, då ofvannämnda handlingar blifvit till honom inlemnade, ej allenast på stället öfvertygga sig om att beskrifning och planteckning äro med verkliga förhållandet öfverensstämmande, samt rätta möjliga oförenligheterna, utan och föranställa om värdering af egendomen genom nedannämnda värderingsmän. Denna värdering skall grundas på de för tiden å orten vanliga prisen på byggnadsämnen och arbeten af ifrågakomma slag äfvensom å husets dåvarande skick, utan att det inflytande, som husets läge och atkastning kunna utöfva på dess värde, dervid får tagas i beräkning. Det sålunda bestämda värdet insätter agenten i jemna tiotal mark i beskrifningen.

Vid inträffad meningsskiljaktighet emellan värderingsmännen bör hvarderas åsigt intagas i instrumentet; och vare den mening gällande, som af agenten biträdes.

För hvarje värdering erhåller såväl agent som värderingsman enhvar i arvode fyra mark af försäkringstagaren.

Till förrättande af de värderingar i städerna, som omförmålas i detta reglemente, anställas i hvarje stad två värderingsmän jemte två suppleanter, alla edsvarne, hvilka för ett år i sender väljas af de i staden bosatte bolagsmännen. Valet, hvarvid de väljandes röster beräknas efter hufvudtalet, förrättas inför magistraten inom November månad efter derom förut skedd kungörelse. Men inställa sig icke vid slikt val åtminstone fyra bolagsmän, eger magistraten utse både värderingsmän och suppleanter för det följande året.

Vid skeende värderingar skola värderingsmännen på agentens kallelse infinna sig å förrättningsstället, men är någon af dem jäfvig eller annars hindrad, eger agenten tillkalla någon af suppleanterne.

§ 10. Ar egendom, som till försäkring anmäles, belägen å landet, skall ofvannämnda syn och värdering i närvaro af agenten eller, i fall han är förhindrad, den han eller direktionen dertill förordnat, forderrast verkställas af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer. För förrättningen tillkommer agenten och värderingsmännen af sökanden i arvode enhvar fyra mark samt dessutom skälig resekostnads ersättning.

§ 11. Åtnöjes icke försäkringstagare eller direktionen med det af värderingsmännen egendomen åsatta värde, må dess bestämmande, der ej annan öfverenskommelse träffas, öfverlemnas till kompromiss. Vill försäkringsökande af slikt förmån sig begagna, anmäla derom hos agenten senast å andra dagen efter det han erhållit del af förrättningsmännens utlåtande; och åligger det agenten att, då försäkringshandlingarne enligt § 12 till direktionen insändas, jemväl anmäla, om försäkringstagare våldjat till kompromiss.

Omförmålda kompromiss bildas sålunda, att direktionen själf eller genom vederbörande agent utser två, försäkringsökanden likaledes två och de fyra sålunda valde ledamöterna gemensamt en femte ledamot, som tillika är kompromissens ordförande. Föreana sig icke minst tre af de först utsedde ledamöterna i valet af den femte, tillsättes han genom lottning emellan dem, å hvilka de väljandes röster fallit. Kompromissen, hvars ledamöter skola vara sakkunnige, välkända och på orten bosatte ofjäfvige män, sammanträder å det ställe, der den till försäkring anmälda egendomen finnes; och kommer i de tvistiga delarna att förblifva vid kompromissens utslag, som bör innehålla utlåtande äfven om kostnaden för kompromissen och hvem densamma skall drabba.

§ 12. Sedan värdering af den till försäkring anmälda egendomen skett, åligger det agenten att med ledning af den reglementet vidfogade tariff uträkna och särskildt för hvarje byggnad anteckna den inträdesafgift, som af försäkringstagaren skall erläggas. Vill försäkringstagare fullfölja ansökan, skall han till agenten emot qvitto inbetala ett års inträdesafgift, om hvars belopp han är berättigad att senast andra dagen efter värderingens slutförande hos agenten erhålla underrättelse. Försäkringshandlingarne sändas deretter af agenten jemte eget utlåtande ofördörligen till direktionen, hvilken slutliga bestämmandet af inträdesafgiftens belopp jemväl tillkommer.

§ 13. Då bruk, fabrik eller annan industriel inrättning anmäles till försäkring, bör beskrifning, förutom hvad uti tillämpliga delar ofvan stadgats, särskildt för hvarje hus, upptaga och innehålla uppgift jemväl om beskaffenheten af derstädes uppställda maskiner äfvensom husets inredning. Agenten insänder genast handlingarne till direktionen, som derefter till besigtningens och värderingens förrättande utser en eller flere, helst å orten bosatte sakkunnige personer. Kostnaden för sådan besigtning och värdering gäldas af sökanden.

§ 17. Har direktionen af en eller annan orsak nedsatt inträdesafgiften, återfår sökanden, vid det försäkringsbrevet till honom utlemnas, hvad han till agenten inbetalt utöfver det af direktionen fastställda beloppet. Ar åter afgiften af direktionen förhöjd, skall sökanden, derest han det oakadt vill i bolaget kvarstå, inbetala det bristande beloppet till agenten, som derförinnan ej må utgifva försäkringsbrevet.

Åstundar försäkringsökanden från bolaget afgå, sedan han genom agenten erhållit kännedom om förenämde, af direktionen fastställda förhöjning af inträdesafgiften, vare dertill berättigad, men gifve sådant agenten tillkänna innan klockan sex eftermiddagen nästpåföljande söcknedag, då all vidare försäkringsrätt för den uppgifna egendomen upphör. I detta fall äfvensom då ansökt försäkring af direktionen icke bifalles, återfår sökanden nio tiondedelar af den emellertid inbetalda inträdesafgiften samt vore från all vidare förbindelse och ansvar, hot till bolaget, deribland äfven från erläggandet af tilläfvintyrs under försäkringstiden utskrifven extra afgift, befriad.

§ 18. Rättighet till skadeersättning inträder klockan sex eftermiddagen af den dag, då afgiften till agenten erlagts; likaså förbindelse att utgöra extra afgifter, föranledda af brandskador, som inträffat efter det försäkringsrätten inträddes.

Försäkringsrätt åtnjutes för det af värderingsmännen åsatta värdet, intill dess ärendet af direktionen slutligen afgjorts och detta beslut försäkringstagaren delgifvits; åliggande det likväl försäkringsökanden att inom den tid, som direktionen finner skäligt för hvarje särskild ort bestämma och hvilken bör ingå uti det i § 12 omförmålda qvitto, hos agenten om förhållandet göra sig underrättad, vid äfventyr att försäkringsrätten efter det nämnda tid tilländalupit åtnjutes endast för det af direktionen antagna beloppet, äfven om direktionens beslut icke blifvit försäkringsökanden delgifvet.

Underlåter försäkringsökande att erlagga den af direktionen bestämda förhöjning å inträdesafgiften, åtnjute så länge underlåtelsern varar försäkringsrätt endast i det förhållande, hvori det inbetalda beloppet står till den af direktionen fastställda inträdesafgiften.

§ 19. Derest försäkringsökande, som i § 13 omförmåles åtnöjes med den af direktionen fastställda inträdesafgift, vidtager försäkringsrätten så snart denna afgift af sökanden till agenten inbetalas, då jemväl försäkringsbrevet till honom utgifves.

§ 20. Har i bolaget försäkradt hus genom tillbyggnad eller förändring eller till följd af på orten inträdd varaktig prisstegring å arbete och byggnadsförnödenheter fått högre värde än det, hvartill det är försäkradt, kan husets egare erhålla motsvarande förhöjning af husets försäkringsbelopp. Med ärendets behandling och erläggandet af den förhöjda afgift, som dervid kan ifrågakomma, förtäres på sätt angående ny försäkrings meddelande är stadgad. Ny planteckning erfordras dock endast i fall afvikelse från förut inlemnad planteckning genom tillbyggnaden eller förändringen inträffat.

§ 21. Nedsättning af försäkringsbeloppet jemte motsvarande nedsättning af afgifterne beviljas delegare i bolaget på samma sätt och under enahanda vilkor, som om han, efter hvad i § 28 stadgas, afginge ur bolaget för den del af värdet, hvilken genom nedsättningen försvinner. Ar lägenheten in-tecknad, styrke egaren att den ej häftar för större skuld, än det värde, som efter nedsättningen återstår, eller vise in-teckningshafvarens bifall till den åskade nedsättningen.

Oberoende af egarens ansökan, må direktionen förordna till nedsättning af åsatt försäkringsvärde om försäkrad egendom till följd af ålder, vanvård eller andra orsaker i märklig mon under samma värde nedgått; dock skall försäkringstagare om denna åtgärd underrättas och vare berättigad att, der han med nedsättningen icke åtnöjes, öfverlemna sakens pröfning och afgörande till kompromiss.

§ 22. Har annan förändring i försäkradt hus eller uti dess granskap skett af den beskaffenhet att densamma, utan att inverka på husets försäkringsvärde, kan enligt tariffen föranleda till förhöjning eller nedsättning af inträdesafgiftens senast fastställda belopp, må den inträffade förändringen medföra sådan påföljd dock endast för hus, hvars försäkringsbelopp uppgår till fyratusen mark eller derutöfver.

§ 23. Vill bolagsman med försäkrad egendom vidtaga förändring, som kan anses öka eldfarligheten, eller önskar han begagna eller låta begagna sådan egendom till eddarlig handtering, som ej kan anses tillhöra det ändamål, för hvilket densamma är anlagd och hvilket vid försäkringen uppgifvits, anmäla derom skriftligen, antingen omedelbart eller genom agenten, hos direktionen, hvilken pröfvar om förändringen kan medgifvas och om den bör föranleda till förhöjning af inträdesafgiften samt i slikt fall, sedan syn å stället efter omständigheterna förrättats, bestämmer beloppet af förhöjningen. Underlåter försäkringstagare sådant, erlagge för hvarje år från den tid förändringen vidtagits tills föreskrifven anmälan skett fyra gånger den förhöjning i afgift, som i följd af förändringen betalas bör och vare derjemte, om eldsvåda af densamma förorsakas, underkastad den i § 42 mom. 2 stadgade påföljd.

Direktionen må jemväl i förekommande fall föreskrifva

S. D. Beslöts: Med anledning af hvad, efter behörig besiktning, anmaldt blifvit angående inträffad förändring med de, under N:o 14678, i Städernas Allmänna Brandstodsbolag till ett värde af 1850 mark

penni försäkrade byggnader å gårderna N:o 529 i 1^{sta} kvartalen af staden Kristinestad

för hvilka inträdesafgiften varit bestämd till inalles 21 mark 80 penni för året, fann Direktionen skäligt förordna, det skall hela denna nummer i verkets böcker afföras och nytt försäkringsbref för ifrågavarande gård under N:o 18094 utfärdas; kommande de för husen N:o 6

och 8 samt porten under äldre nummern inbetalta ordinarie premier att godtgöras försäkringshafvaren under de för husen N:o 6, 7 och 8

samt porten nu fastställda inträdesafgifter;

= 31.80
x 52

159.00

45.02
31.80

13.22

därom protokolls-utdrag skulle, till vederbörandes efterrättelse, utfärdas. Som ofvan.

In fidem:
Hörer till Di²
exemplar af brandförsäkringsbrevet.
N:o 18094

Bokf. Manner.

Försäkrings N° 18094 N° 15/50 1902

Ink. d. 25. okt 1902

Jan. 2. 3 Nov. N° 793.

Agenten
i
KRISTINESTAD
för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag
i
FINLAND.

Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Kristinestad den 18. Juli 1894.

Oskar 18094

Till Direktionen får jag ädmjuskast infända Till-
synsyringsmannen Oskar Theodor Gran för två ny försäkrings-
ring anmälda handlingar öfver des ägande födru häftens of
gården N° 29 i första kvarter, förut under N° 14678 i Bolaget
försäkrad, hvilken anmälan redan här förinnan den 30. sept-
tidne April gjorts hos Direktionen, men enligt skrifvelse
af den 4. Maj N° 226 för ofruständiga handlingar återfärdts.
Med den första anmälan infändes äfven första årets inträdesafgift
13. mark 12. penni i postremissvexel.

Likaledes får jag till Direktionen infända Fröken Sofie
Holstius två ny försäkrings anmälda handlingar öfver olennas
ägande gård N° 108 & 109 i denna stads andra kvarter hvilken
gård under N° 6737 är i Bolaget försäkrad och uti hvilken
gård eldsväder i April månad upptåd och förstärde huset N° 2.
hvar för sig hade utfattning af Direktionen betalts. När byggda
hus åter ifrändsatt i fullt skick både ut- och invändigt
sänds tak af asfalt likafam öfver huset N° 1. är täckt med asfalt.
och får öfrigt mycket för bättre ut. Första årets inträdes-
afgift

O

Ins N° 18094

70

afgift bifogas medelst postväxel 11. mark 25. penni.

Hörsäkringsmannen

Gust Henberg.

Försäkrings N: 18094 N: 15/50 1902

Ink. d. 25. okt 1902

Post d. 3. Nov. N: 793.

2. rulle ink. ad

År 1902 den 18 Oktober verkställdes af undertecknade Wärdningsmän, i öfverens om förvarande agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland,

AGENTEN
i
KRISTINESTAD
för
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
i
FINLAND.

Kristinestad, den 29 November 1902

N: 45

Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

Uti min värdssamma af den 7de dennes har jag rättvidt uttryckt mig oegentligt att Herr Graufors "önskade" att sakna "afgjordis genom kompromiss" bli vara att han "fördrade" detta hvilket får härmed det rätta samt tecken

Med sam höj aktning

H. Hagen

Fors N: 18094.

af gift bifogad med det postväxel 11 mark 25 penni.

Stadsläkare

KRISTINESTAD

AGENTEN
i
KRISTINESTAD
för
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
i
FINLAND.

Försäkrings N° 18094 N° 15/50 1902

Ant. d. 25. okt 1902

Lov. d. 3 Nov. N° 793.

2 räk. i. d.

År 1902 den 18 Oktober verkställades af understeckade Wårdningsmän, i öfvervaro af härvarande agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, en

AGENTEN
i
KRISTINESTAD
för
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
i
FINLAND.

Kristinestad, den 2 Decembra 1902

Till Direktionen för

Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

N° 47

Har att erkänna Direktionens esterimerade skrifvelse af den 27de förlidne November N° 898 samt får meddela att kommerserådet Alfred Carlström åtagit sig uppdraget att bli medlem i kompromissrätten emellan bolaget och Herr Th. Graufors å bolagets vägnar, dermot är Rådman Herman West ännu efter en värdare sjukdom, inte fullkomligt återhärad och något minneslö, icke dertill lämplig och skulle jag föreslå i hans ställe Bankdirektör Estlander/Hans. Herr Graufors som af mig blifvit behörigen underrättad uppgaf att hans kompromissarier voro Handlanden Erik Totterman och Emil Ahlén hvilka bestämt dagen till den 9de denes följigen på förmiddagen. Emotståndande Direktionens vidare meddelande har

Med sam förtäckning äran Tekna
P. Hagen

Fors N° 18094

1286
792
11880
792
11880
1018512
90022
11574
2572
2572
792
11880

225-68

afgift bifogas medelst postvexel 11. mark 25. penni.

Hörfamman

AGENTEN
KRISTINESTAD
STÄBERGERS ALLMÄNNA
BRANDFÖRSÄKRINGS
FÖRETAG

Försäkrings N: 18094 N: 15 1902
50

Ink. d. 25. okt 1902

Lön d. 3 Nov. N: 793.

2 rula ink. ad

År 1902 den 18 Hoben verkställdes af understreck-
nade Wärdningsman, i öfverens af härvarande agent för
Städernas Allmänna Brandförsäkringsbolag i Luleå,
besigtning och värdering af den skada som i dag
timat å tilluppsyningsmannen Th. O. Granfors e-
gande gård, södra hälften af tomten N: 29 i för-
sta kvarteret af Kristinestad, hvars äbyggnad,
enligt företedt brandförsäkringsbref, blifvit den
27 juli 1894, under N: 18.094 försäkradt i hemälda
bolag). Förrättningen bevisades af Herr Gran-
fors personligen och uppskattades skadan, med fä-
stakt afseende å den skadade byggnadens nuvaran-
de beskaffenhet och det värde som den vid försäkrin-
gen äroatts, såsom följer

	Försäkrings- beloppet i mark		Brand- skadans värde i mark
6000	Huset N: 6 af trä, i en våning, 10.69 meter långt, 10.69 meter bredt och 8.01 meter högt med ett af direktio- nen fastställt värde af 6000 mark och lika försäkringsbelopp; väggar och tak i salen och en kamman skadade af rök, pröfvas kunna istandsättas med en kostnad af _____		364
		Hela Brandskadans värde	364
		Kvarstående efter branden	5636
Summa	6000	Summa	6000

Sälunda förelupit besigtigadt och vär-
deradt, intyga. Ort och tid som ovan
j. v. oblin
Kouros Sundman

Th. O. Granfors

364
62
238
2184
22568

Till Nyförsäkring uti Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland an-
mäler undertecknad härmedelst äbyggnaderna äsin ägande södra halva gård
ä Tomten N° 29 vid Hallfastska och östra lång gatorne i första kvarteret af Huis-
timestad. Hvilka äbyggnader ä hela tomten här förinnan ~~är~~ i bemälda bolag under N^o
2942 tillförsäkring antagen, men sedermera ä södra halva tomten afskildt den 7 oktober
1887 och med ny försäkrings polis under 14678 antagen. nu har nämnda byggnader
undergått en större renovering och kommit till högre värde.

Halva södra deln af Tomten innehåller 1043 quadrat alnar i arealvidd. Dess norra
fida ä 51 alnar och stöter till samma tomts norra helft, östra sidan ä 22 alnar och gränsar
till tomten N° 28. Södrasidan ä 50 1/2 alnar begränsas af Hallfastska gatan, som ä 14 1/2 aln
bred. västra sidan ä 19 alnar vetter emot östra långgatan som ä 12 1/4 aln bred, gården ä
belägen 81 alnar från stadsfjorden och norra delen af gården har brunn med tillräklig vät-
ten tillgång ä försedd med följande brandredskap: två brandstegar två brandha-
kar och två brandåmbare, alla målade med gårdens nummer i oljefärg.

Byggnaderna, som till försäkring anmälas och hvilkas läge i beilagde planteckning närmare utvisar, äro följande:	Wärde i Mark	
	af underteck- nad ägare	af värderings- männen
N ^o 6 Ett böningshus af nytt timmer i godt stånd uppfördt år 1887 bräd- fodradt och måladt med oljefärg under tak af asfaltfält. Huset som är 18 alnar långt, 18 alnar bredt och 13 1/2 alnar högt från marken till takhammen, består af en väning med fem bönings rum för utom tambur och koranda, innehåller fyra tvita kakel kakelugnar uti nischer och en med kakel inmurad hälla, köksspis och kakugn i nisch. Värderas till	6000	6000.
N ^o 3. En uthusbyggnad af stock i godt stånd uppfördt år 1840 för byggd år 1891. brädfodradt och måladt med slampfärg under tak af asfaltfält. Huset som ä 26 alnar långt 8 1/2 alnar bredt och 9 1/2 alnar högt till takhammen innehåller ett magasin, en kölada, stall och fähus. Värderas jemte deni väggfast inredning till	900.	900.
N ^o 3 ^a En uthus byggnad af korsvinke och bräder uppfördt år 1881 brädfod- radt och måladt med slampfärg under tak af bräder. Huset som ä 13 1/4 alnar långt 12 alnar bredt och 12 1/4 aln högt till takhammen, innehåller spillningskåst och latrin vedlider och Iskällare. värderas till	100.	100.
Inkörsport af stock och plankor med dertill hörande klinka, gångjär och reglar oljemalad. Värderas till	50.	50.
Summa Mark	7050.	7050.
<u>Sammandrag af förestående värden:</u>		
Huset N ^o 6.	6000	6000.
N ^o 3.	900	900.
N ^o 3 ^a	100	100
Inkörsporten	50	50.
Summa Mark	7050.	7050.

Utom ofvan till försäkring anmälda hus finnes ej någon annan bygg-
 på södra hälften af tomten, Dets utom är ett plank af bräder på ribbor fastadt,
 och ä skilda stycken med järnhakar och märkor, ^{fastad} som afskiljer norra och södra halva
 tomterna, och kunna om behöfvat säfodras med lätthet undan skaffas.

Evarken å gården eller i dets gränskap, finnes icke någon eldfarlig
 inrättning.

Å tomten finnes ej någon trädgård men å tomterna N° 13. 14. och
 37 finnes höga lummiga löfträd.

Kristinestad, den 17 Juli 1894

Oskar Theodor Granfors.

Tulluppsyningsman

Fälunda besigtigadt och vänderadt, jämte att den i instrumentet upptagne
 brandredskap finnes å stället att tillgå och är i behörigt skick, intygade
 Kristinestad, den 17 Juli 1894.

Gust. Stenberg.

Gustaf Fr Hartman

G. S. Forsberg

Att byggvårdsverket och öfriga materialer uti de i ampten-
 de instrumentet till ny försäkring anmälda byggnader
 äro goda och jämlika byggnader med omsorg uppförda,
 murgrunderna af gräfen väl murade jemte det att
 koftnaderna såväl vid bäningshusets uppförande som
 vid uthusens reparationer äro öfverensstämmande med
 å orten gängbara prisen, intygat: Kristinestad den 18.
 Juli 1894.

Gust. Stenberg.
 agent.

Bestrifning

Södra halva tomten N° 29 i första kvarteret. Dets innehållt samt den beifintliga bygg-
 mader äro i värderingsinstrumändet närmare beskrifna. 2 trskorsport, 1 brunn.

Tomten N° 19 i samma kvarter.

- A. En vånings träd hus.
- B. Uthusbyggnad af stock

Tomten N° 14. i samma kvarter.

- C. Uthusbyggnad af stock
- D. En vånings träd hus

Tomten N° 27. i samma kvarter

- E. Två vånings träd hus.
- F. Uthusbyggnad af stock.

- G. dito af korsvirke och bräder.
- H. En vånings träd hus

Tomterna N° 27 & 28 i samma kvarter.

- I. Uthusbyggnad af stock.
- K. dito dito

- L. En vånings träd hus.
- M. Dito dito

- N. Ett skjul af bräder.

Tomten N° 35. i samma kvarter.

- O. En vånings träd hus.

Tomten N° 36 i samma kvarter

- P. En vånings träd hus.
- Q. Dito dito

- R. Uthusbyggnad af stock.

Tomten N° 37. i samma kvarter

- S. En vånings träd hus
- T. Dito dito

Af ständer byggvårderna emellan på tomten N° 29. äro

Från Huset N ^o 6. till Huset N ^o 1.	"	"	5 ³ / ₄ Alnar
" " N ^o 6. " " N ^o 3.	"	"	7 ³ / ₈ "
" " N ^o 6. " " N ^o 2.	"	"	15 ⁷ / ₈ "
" " N ^o 6. " " N ^o 5	"	"	18 ¹ / ₂ "

Från Huset N° 6 till Huset N° 4. " " 25 1/2 Alnar.

" N° 3 och N° 4. äro sammanbyggda

Årständet från byggnaderna vid samma Borts äftre linie till närmaste hus ä kringliggande tomter.

Från Huset N ^o 6 till Huset P	"	"	13 3/8 Alnar.
" " N ^o 6	"	A.	14 1/2 "
" " N ^o 6	"	T	18 3/4 "
" " N ^o 6	"	E&F.	24 "
" " N ^o 6	"	O.	27 "
" " N ^o 6	"	B.	28 1/2 "
" " N ^o 6	"	L&G.	33 1/2 "
" " N ^o 6	"	R	36 "
" " N ^o 6	"	M.H.J.&S.	44 "
" " N ^o 3.	"	N.	1 1/2 "
" " N ^o 3.	"	L.	2 "
" " N ^o 3.	"	M.	11 1/2 "
" " N ^o 3.	"	B.	14 1/2 "
" " N ^o 3.	"	A.	15 3/4 "
" " N ^o 3.	"	C.	23 "
" " N ^o 3.	"	F.	24 "
" " N ^o 3.	"	J.	25 3/4 "
" " N ^o 3.	"	H.	36 "
" " N ^o 3.	"	P.	38 "
" " N ^o 3.	"	D.	39 "
" " N ^o 3.	"	T.	40 "

Kristinestad, dag som ofvan
O. J. Granfors.

Förskärande planketknings och dertill hörande uppgifterns
riktighet bekräftar. Kristinestad den 17. juli 1894.
Gust. Stenberg.

Utdräkning på årliga inträdesafgiften i Stadernas all-
männa Brandförsäkringsbolag för godra halva gårdens N° 29.
vid Klippstaka och östra Långgatan i första kvarteret
af Kristinestad, tillhörig Sälluppsyningsmannen Oskar
Theodor Granfors.

Det god- kända förskä- ringbe- loppet i Mark	Afgift för 1000 Mark förskäring beloppet	Årliga inträdes afgiften.	
6000.	Huset N ^o 6. till 5 ^{te} klassen	6. 20.	
	Summa	6. 20.	37. 20.
900.	Huset N ^o 3. till 5 ^{te} klassen	6. 20.	
	För sammanbyggnaden med Huset N ^o 3 ^a Oskas med 20% ————	1. 29.	
	Summa	7. 49.	6. 70.
100.	Huset N ^o 3 ^a till 6 ^{te} klassen	7. "	
	+ 20% Summa	7. "	76.
50	Inkörsporten till 4 ^{te} klassen	5. 50.	
	Summa	5. 50.	28.
Summa 7050.	Summa årlig inträdesafgift		44. 88.
	Härförinnan inbetalt 31. mark 80. penni och för dessa handlingar infördt den 30. April detta år 13. mark 12. penni.		45. 02.

Kristinestad den 17. juli 1894.
Gust. Stenberg.

74 1/2
6696

Planteckning

af äbyggnadernas läge å Jötullurpsyringsmannen Oskar Theodor Granfors egande södra halfva gård N° 29 i första kvarteret af Kristinestad, samt delvis gränsande hus

År 1901 den 24 September har undertecknad Brandstodsbolagets Agent med biträde af *Hän. Audun, Sjökapten Joh. W. Olin* och *Konrad Sundman* i det afseende § 25 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, omförmäler, besigtigat gården N:o *219* vid *Östra Långgatan* i första kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *Tulluppsyningsmannen H. Granfors* samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o *18094* blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde *7050* mark i gold anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å sednast fastställda årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *från brandstegar, från brandkastar och från brandämbar* jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

H. Olin
J. W. Olin   *Konrad Sundman*

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

A. J. Granfors

Ej åtgärd; H. f. s. d. 3. okt 1901
A. L. i

Utdrag af Direktionens för Städernas
Allmänna Brandstodsbolag i Finland protokoll,
hållet i Helsingfors, den 17. december 1802.

Föredrogs protokoll, ferdt vid kompro-
missrättens mellan tulluppsyningsmannen Th. O.
Granfors och bolaget sammantående i Kiisti
nestad den 9. innewarande December, waraf
framgår, att, sedan direktionen på anförda
skäl vägrat att till tulluppsyningsmannen
Granfors utbetala 304 mark i ersättning för
den skada, som drabbat Granfors derigenom
att vid eldning i salskakelugnen i huset
N:o uti skandens under N:o 18094 brand-
försäkrade gård N:o 29 i 1^{sta} kvarteret af näm-
da stad rök utträngt ur kakelugnsröret och
förstört tak och tapeter m. m., kompromiss-
rätten emellertid medels sagda dag affur-
nadt utslag förklarar bolaget ersättnings-
skyldigt samt dessutom ilagt bolaget att
med 62 mark 50 penni deltaga i kompromiss-
kostnaderna, näst antecknandet waraf direk-

Hör till *Direktionens* exemplar
af brandbrevet N:o 18094

Bokf. Blom

tionen

Bestöt

att till betädning godkänna ifrågavarande ersättningsbelopp 364 mark; skotande liqvid i vanligt ordning upprättas och från vidare assurans i värkets böcker afföras 364 mark med motsvarande afgift 2 mark 26 penni, hvarefter och sedan försäkringskassan icke allnast genom vederbörande agents intyg styrkt, att skadan blivit afhjälpt utan och för första året inbetaltat afgiften, som skall med 2 mark 26 penni i fem års tid gäldas, huset N:6 igen till sitt förra värde i böckerna upptagas.

Efter en stund anmältes liqviden vara uppgjord och blefvo i entighet dermed 364 mark från bolagets kassa utanordnade för att på sätt i §: 11 af reglementet säges till vederbörande utbetalas. Ort och tid förutskrifne.

In fidem:

M. H. Cronberg

attest

År 1902 den 18 Oktober verkställdes af undertecknade värderingsmän i öfverens af härvarande agent för Skadernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, besigtning och värdering af den brandskade, som idag timat å Fulluppsyningsmannen Th. O. Graufors egande gård, södra hälften af tomt N: 29 i första kvarteret af Kristinestad, hvars åbyggnad, enligt företedt brandförsäkringsbrev, blivit den 27 Juli 1894, under N: 18094 försäkradt i bemälda bolag. — Förrättningen bevitnades af Herr Graufors personligen och uppskattades skadan, med hänsätt afseende å den skadade byggnadens nuvarande beståfvenhet och det värde som den vid försäkringur ätats, såsom följer:

Brandförsäkrings belopp i mark		Brandskadans värde i mark
6000	Huset N: 6 af trä, i en våning, 10,9 meter långt, 10,9 meter bredt och 8,0 meter högt, med ett af Direktionen fastställt värde af 6000 mark och lika försäkringsbelopp, väggar och tak i valn och i kammarer skadade af rök, pröfras kunna istandsättas med en kostnad af _____	364
	Hela brandskadans värde	364
	Kvarstående efter branden	5636
Summa 6000	Summa	6000

Förelupit

Sålunda besigtigadt och värderadt, uttyga Ort och tid som afwän

J. W. Blin

Howard Sundman

Th. Hagen

364
62
728
2184
22568

Protokoll förut vid af underbeträdd
Kadefiskal verkstād polismästors öfvering

Ink. d. 27 okt. 1902

AGENTEN
i
KRISTINESTAD
för
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
i
FINLAND.

Kristinestad, den 23 Oktober 1902

Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

N° 41

Se här afhandlas besigtningens instrument öfver skadan genom ett eld
släkt i Sällsapsbyggnadsmanen O. Th. Graufors gård N° 18094. Som
af derjemte åtföljande polismästors öfverings protokollat framgår har ej
någon skada uppstått genom eld utan endast genom rök från kakelug-
nen i salen. Antagligen genom fel i grundens här såls kakelug-
nens öfre del skiljt sig en åstäm från rökens öfre del der rök
vidtager så att en spricka i rökstället. Kl. ca 8.30 ha kal-
lade Herr Graufors mig medelst telefon och sade något om elden.
da svarade jag genast till honom det. Vid återkomsten villde mig
rök och brandlukt, hvilket svarade befunns komma från såls kakel-
ugnen hvarst elden släckts med vatten. Murus var rifen så
att rökstället var blottadt, men som nämndes hade elden skadat in-
genting endast plåten som bekläddt väsend kändes något varm
mot handen. Sällsapsbyggnadsmanen har varit: att hvarst elden upp-
gjort eld i kakelugnen och aflägsnat sig, då han efter en stund
skulle se efter elden befunns rummet samt angränsande kammar
fulla af rök. Han gjorde alarm och Herr Graufors sprang på sin-
den för att se efter om elden der var lös som kunde der stå-
des ej upptäcka något hvarst murmästar Graufors efter
skickades som påvisade felet efter att ha öppnat rökst.

Huruvida i detta fall någon ersättning kommer ifråga vet jag ej men förvattade gästart, på Herr Graufors uttryckligen önskan, ej utvärdering af skadan. I ansökan till nämnda mästare Graufors sade att han ej kunde nöjaktigt reparera muren utan att återställa till hälften resten var Kalkelagen förklarade Herr Graufors att han i sådant fall måste förny emedan kalken vid reparationen behövs mer eller mindre skadad.

Reparation af skadan beräknas som följer: Debet

En ny Kalkelagen komplett utförd samt material	Fm 259.
Reparation af salen kornst	" 45.
Målning af vallsatserna	" 50.
Arbete i kammarstaket	" 20.
Reparation af Kalkelagen & beställning af grus etc	" 25.
	Fm Fm 399.
	<u>Kredit</u>
För de utgifterna Kalken	Fm 35.
Afsträket skadade allting	" 364.
	Fm Fm 399.

Öfverlämnades saken till Direktionsens bepröfning samt samma logaförklaring äran teckna

W. Hoqar

Protokoll fört vid af undersöktnad Hovfiskal verkstads protokollövning i anledning af det utvärderade, som den 17 i denna månad på morgonen uppstod i Smederödingemanshusen Åker Hovs Graufors i denna stad egande gård N° 29 i 1de kvartalet.

Vid undersökningen har framgått att en rör, funnen från Kalkelagen i en af bäningsrummen i utgåvarummet gård leder till skottet, antagligen till följd af grundstötning, brustit, hvarvid rök genom den spricka som uppstod i muren inträngt i kammern och denna tillkommit och den nödvändiga åtgärden ifrågasatt af muren försvakat någon skada.

Årskontrollens Hovfiskalskontor, den 18 Oktober 1902.

Å. M. Hovberg

AGENTEN
i
KRISTINESTAD
för
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
i
FINLAND.

Kristinestad, den 7 Januari 1903

N° 1

Till Direktionen för
Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

10
Allt de, i gården N° 29 i denna stads första kvar-
ter försäkrad under N° 18094, skadade rummen
numera äro istandsatta för harnmedelst in-
tyga samt remittera första årets inträdes af-
gift enligt Direktionens beslut den 17de sistlid-
ne December Fmg 2. 26 samt har
Med sann höjaktning äru taken

H. Blom

29/1'03 uppdebiterades för huset N° 6
Värde Fmg 364.—
avgift 2.26
Blom

Forsäkring N° 18094

ell

AGENTEN
I
KRISTINESTAD
FÖR
STÄDERNAS ALLMÄNNA
BRANDSTODSBOLAG
I
FINLAND

Handla beviset
Kristinestad den 17/11 1904
Stadsens Allmänna Brandstodsbolag i Finland
H. J. Graufors

[Faint mirrored handwriting from the reverse side of the page]

[Faint red mirrored handwriting from the reverse side of the page]

År 1904 den 5 November har undertecknad Brandstodsbolagets Agent med biträde af *Herrn Hauden Emil Iselin* och *Konrad Sundman* i det afseende § 25 af Reglementet för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, gifvet den 27 Oktober 1885, omförmäler, besigtigat gården N:o *129* vid *första* kvarteret af Kristinestad, hvilken gård för närvarande eges af *H. J. Graufors* samt dervid funnit gården till alla delar väl underhållen och i lika godt stånd, som då den under N:o *18094* blifvit i berörde bolag till försäkring antagen, så att dess assuransvärde *7050* mark i gold anses vara oförändradt; äfvensom någon sådan förändring med gården och dess grannskap icke inträffat, som kunde verka å sednast faststälde årsafgift; hvilket, samt att brandredskapen, bestående af *två brandstegar, två brandhakar och två brandämbare*

jemväl finnas att tillgå, intyga: Ort och tid som ofvan.

H. J. Graufors
Emil Iselin *Konrad Sundman*

Med förestående förrättning förklarar jag mig nöjd. Ort och tid som ofvan.

H. J. Graufors

Protokoll

Protokoll fördt vid Kom-
promissrätterns mellan Tull-
uppsyningsman O. S. Gran-
fors och Städernas all-
männa brandstodsbolag
i Finland sammanträdde
den 9. December 1902 kl. 11.
f. m. i Kristinestad hos
Tulluppsyningsman Granfors,
hvarvid samtliga här ne-
dan upptagna kompromis-
saries närvaro.

§ 1.

Konstituerade sig kompromissrätten
sedan meddeladt blifvit att Tullupp-
syningsman Granfors till sina Kompro-
missaries utsett Handlanden Emil
Aselin och Erik Föttersman samt Brand-
stodsbolaget till sina; Kommissä-
det Alfred Carlström och Bankdirek-
tören Hans Estlander, hvilka kom-
promissaries till femte ledamot och
ordförande utsett Bergmästar Elis
Granfelt.

Kompromissarvadet: bl. 50.

Städernas allm. brand. bolag.

När målet nu till behandling förtogs tillstådeskommunens parterna Kärändens Tulluppsyningsmannen O. T. Granfors personligen samt svaranden Städernas allmänna Brandstods-Bolag i Finland genom dess befullmäktigade ombud, sekreteraren i bolaget vicehäradshöfding Verner Holmberg.

Kärändens anförde att ett brandtillbud den sistnämnda 18. Oktober inträffat i hans egande gård N: 29 i denna stads 1^{sta} quartes sålunda att vid eldning i salskakelugnen rök utträngt genom en spricka i muren upps vid mellan taket och hade honom delvis genom denna rök delvis genom vidtagna släckningsåtgärder förorsakats en skada, hvilken Städernas allmänna Brandstodsbolags värderingsmän i arten värderat till Fusk 36% enligt ett sålydande värderingsinstrument:

"År 1902, den 18. Oktober verkställdes

af undertecknade värderingsmän i öfvervaro af härvarandes agent för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland, besigtning och värdering af den brandskada, som i dag timat i Tulluppsyningsmannen O. T. Granfors egande gård, södra hälften af tomten N: 29 i första kvarteret af Kristinestad, hoars åbyggquad, enligt företedt brandförsäkringsbref, blifvit den 27. juli 1894, under N: 18094 försäkradt i benämnde bolag. Förrättningen bevisades af Herr Granfors personligen och uppskattades skadan, med fästadt afseende på den skadade byggquaders nuvarande beskaffenhet och det värde som den vid försäkringen ärvatt, såsom följer:

Brandförsäkringsvärdet				Brandförsäkringsvärdet i mark
6000	Huset N: 6 af träd, i en väning, 10,69 meter långt, 10,69 meter bredt och 8,01 meter högt, med ett af Fusk.			

konon fastställt värde af 6,000 mark
och lika försäkringsbelopp; väggar
och tak i salen och en kammare
skadade af rök, pröfas kunna
iständsättas med en kostnad af 36%.

Hela brandskadans värde 36%

Kvarstående efter branden 5,636

Summa 6000.

Summa 6,000

Sålunda förelupit besigtigadt och vär-
deradt, intyga. Ort och tid som ofoan.

J. W. Olin. Konrad Sundinän.

W. Hagen."

Så nu den brandskadade egendomen
var försäkrad mot brandskada hos
svaranden enligt polis A 18094 af den 27
Juli 1894 yrkade kåranden att svaran-
den, som icke godvilligt utbetalt belap-
pet, skulle på grund af §. 32. i bolagets
reglemente skyldigkännas till konon
genast utbetala skadeersättning en-
ligt värderingsinstrumentet med Fux
36% samt erlägga kompromisskost-
naderna.

Spåken hörd anförde svarandens

budet följande:

"Till svar på kårandens yrkande om
ersättning för förment brandskada an-
föres:

Såväl af den utaf bolagets agent
kapten W. Hagen som af stadsfiska-
ren E. Forsberg i kårandens närvaro
verkställda undersökningen framgår
stretydigt att ifrågavarandens skada
uppstått af rök från ett felaktigt ka-
kelugnsrör utan att dock antändning
af väggar eller tak ägt rum. Någon
våldeld eller ens tillbud dertill har
således i själva verket icke konsta-
terats. Tvärtom är genom berörda un-
dersökningen, hvilken af kåranden
icke jäfvats, fullt utredt att grundstö-
ring och deraf förorsakad spricka i
kakelugnsröret varit orsaken till
att rök, men icke eld, trängt fram
ur röret och förorsakat skada i tak
och väggar.

Enligt §. 32. i bolagets reglemente
ersätter bolaget "all brandskada i för-

säkrad egendom, ehvad skadan är försakad genom själva branden eller åtgärder, vidtagna för densammes släckning eller hämmande, - äfven som skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum." Häraf framgår tydligt, att kårandens anspråk på ersättning i detta fall varit befogadt endast, i händelse någon del af den i bolaget försäkrade egendomen antändts af eld och skadan sålunda uppkommit af brand eller dess släckning. Då nu emellertid någon brandskada icke kunnat påvisas har Direktionen för bolaget, med stöd af ofvan åberopade lagrum, icke kunnat bifalla till kårandens ifrågavarande anspråk på ersättning. Vid sådant förhållande och då kåranden icke ens nu velat påstå att oförväntade skada skulle hafva uppkommit genom antändning af huset får jag, med vidhållande af hvad Direktionen i saken

beslutit, anhålla att kårandens talan måtte såsom fullkomligt ogrundad förkastas samt, jämlikt §:11 i bolagets reglemente, att kåranden måtte åläggas erlägga kostnaderna för kompromissen." samt inlämnade till bestyrskande af sina påståenden ett i anledning af branden tillkommet sålydande polisprotokoll:

"Protokoll fördt vid af under- tecknad stadsfiskal verkställd polisundersökning i anledning af det eldsvädetillbud, som den 17 i denna månad på morgonen uppstätt i Tulluppsyringsmannen Oskar Theodor Granfors i denna stad egande gård N° 1329 i 1^{sta} kvarteret.

Vid undersökningen har framgått att ett rör, som från kakelugnen i ett af bäningsrummen i ifrågavarande gård leder till skorstenen, antagligen till följd af grundstö-

ring, brustit, hvarvid rök genom den spricka som uppstått i muren inträngt i rummet och denna likasom och den nödigbefunna delvisa rifsningen af muren förorsakat någon skada.

Kristinestads Stadsfiskalskontor, den 18. Oktober 1902.

Ernst Forsberg.

äfvensom följande af bolagets agent i orten Kapten W. Hagen till bolaget i saken afläsat bref:

"Agenten i Kristinestad för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland. Kristinestad, den 23. Oktober 1902. N: 41

Till Direktionen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland.

I går afsändes besigtninginstrument öfver skadan, genom ett eld tillbud i Tulluppsyningsmannen O. Th. Granfors gård förs. N: 18094. Lön af derjemte af följande polisundersökningsprotokoll framgår har ej någon skada uppstått

genom eld utan endast genom rök från kakelugnen i salen. Autagligen genom fel i grunden har sås kakelugnens öfre del skift sig c. 3/4 tum från nischens öfre del der röret vidtager så att en spricka i röret uppstått. Kl. c. 8.30 tillkallade Herr Granfors mig medelst telefon och sade något om eldsväda hvarför jag genast begaf mig dit. Vid ankomsten mötte mig rök och brandluft, hvilken senare befunns komma från sås kakelugnen hvarst elden släckts med vatten. Muren var riven så att röret var blottadt, men som nämndts hade eld ej skadat någon ting endast plåten som beklädde varen kändes något varm mot handen. Tillgången lär ha varit, att tjänsteflickan uppgjort eld i kakelugnen och aflägsnat sig, då hon efter en stund skulle se efter elden befunns rummet jemte en angränsande kammar fulla af rök. Hon gjor-

de alarm och Herr Granfors sprang på vinden för att se efter om elden der var lös men kunde därstädes ej upptäcka något hvarföre murenmästare Granberg efterskickades som påvisade felet efter att ha öppnat röret. Huruvida i detta fall någon ersättning kömmer i fråga vet jag ej men försättade gemenast, på Herr Granfors uttryckeligen önskan, syn och värdering af skadan. I anseende till att murenmästare Granberg sade att han ej kunde möjaktigt reparera muren utan att åtminstone till hälften riva ner kakelugnen förklarade Herr Granfors att han i sådant fall måste få en ny emedan kaklen vid rifsningen blefve mer eller mindre skadade. Reparation af skadan beräknas som följer:

En ny kakelugn komplett uppförd jemte material	Belast. Lump 359.-
Tapstrering af salen kompl.	" 45.-
Skålning af salstaket	" 54.-

Dito " Kammarstaket	" 20.-
Rifning af kakelugnen & bortskaffning af grus etc.	" 35.-
	<hr/> L ^a Lump 379.-
	Kredit.
För de rerrifna kaklen	Lump 35.-
Murstens skadeersättning	" 364.-
	<hr/> L ^a Lump 379.-

Öfverlemnande saken till Direktionens bepröfning har med sam höfaktning äran teckna
W. Hagen."

Med anledning af oföranintagna bref framhöll svarandeombudet att största posten utgjordes af kostnaderna för en ny kakelugn, hvilken post bolaget aldrig kunde skyldigkännas att betala.

Käranden åberopade nu att i saken vitna: Murarmästare J. J. Granberg och Polis konstapeln Nils Allila.

Svarandeombudet motatte sig vittnesförhör då svaranden erkänt sakförhållandet sådant som käranden

påstätt.

Parterna fingo härå aftråda medan i Rätten fattades följande

Beslut:

Da Rätten anser vittnes förhör kunna vara i saken upplysande berättigas käranden låta afhöra de af honom åberopade vittnena. Afsådes.

Da intet jäf mot vittnena förspordes fingo de hvar för sig inträda och vittnade:

1: Granberg: att vittnet på kärandens skallels vid brandtillfället kommit till käranden och då funnit salen full af rök, och hade röken utträngt genom en spricka i muren under mellantaket. Vittnet hade då med vatten släckt elden i eldstaden och funnit brasan till hälften utbrann. Därefter hade vittnet rifvit kakelugron upp till och funnit, att ugron skilt sig antagligen genom grundsättning cirka $\frac{3}{4}$ tum från mischen, hvarvid en $\approx \frac{1}{4}$ tum tjock

spricka i röret uppstätt. Ofvanom sprickan var en $\approx$ half alu tjock tegelmur, ofvanom hvilken bjälkarna varit plåtbeslagna. Plåten på dessa var så tukt, att vittnet antog det bjälkarna utan denna plåtbeslagning skulle fattat eld, hvilket enligt vittnets antagande äfven nu skett om brasan fått brinna ut. Reparationen af kakelugronen steg till $\text{Fmk } 18:75$.

2: Ollila: att när vittnet på kärandens iankällan kommit till brandstället hade salen varit full af rök, som utträngt från en spricka i muren vid taket, och hade väggendär varit så tukt att man knappast kunde mat vidrära densamma. Vittnet ansåg det nödvändigt att släcka densamma icke halfbrunna brasan, då enligt vittnets förmodan eld annars utbrutit i bjälklaget ofvanom sprickan.

sedan vittnena afträdt framhöll svarandeombudet, det vittnenas för-

modan, om hvad som möjligen skett i
fall elden i eldstaden icke släckts, icke
vara någon laglig utredning om
att fara för vädeld verkligen före-
legat samt villo påseka, att före-
kommande af vädeld, icke var det-
samma som hämmande af redan ut-
bruten vädeld, och att bolaget enligt
sitt reglemente icke ansvarades
för de förluster, som kunde uppstå
vid förekommande af vädeld.

Sedan parterna insesidigt återhäm-
tat sina i saken tidigare gjorda på-
ståenden samt kåranden påsekat
att han för sin vid brandtillfället
förstörda lösegendom erhållit er-
sättning, fingo parterne afträda, me-
dan inom Rätten efter omröstning
öfverlädes till följande

Utslag:

Kompromissrätten anser utredt vara,
att vid eldning i salskakelugnen
genom en spricka i muren rök i rum-
men inträngt, äfvensom att väggen

bakom ugnen så upphettats, att
skäligen anledning funnits misstän-
ska, det en eldhård uppstätt bak-
om muren, och kårandens iälgård
att riva en del af muren, och
släcka elden i ugnen med vatten un-
der sådant förhållande varit fullt
berättigadt, och brandstodsbolaget för-
ty vara ersättningsskyldigt, men
i anledning af sakens tristiga
beskaffenhet eger parterna till
hälften hvar ersätta kompromiss-
kostnaderna med tillhopa etthun-
dragjufem mark. Af sades.
Ort och tid förutskrifne.

På Kompromissrättens vägnar:

Uis Granfelt.

Louise Stånd

Alfred Carlström.

Eric Pettersson

Emil Stenberg

husegare att inom viss tid förändra eller undanskaffa eldfarlig inrättning eller eldstad, som i förut försäkradt hus obehörigen tillkommit och prövas vara vådlig, vid äfventyr att försäkringsrätten eljest upphör att vara gällande, intill dess den meddelade föreskriften blifvit fullgjord.

Agenten tillhör såväl att vaka öfver efterlefnaden af ofvan berörde föreskrifter, som ock att, då inträffad förändring hos honom tillkännagifves eller han om densamma eljest erhåller kunskap anställa syn på stället samt hos direktionen föreslå den förhöjning i årsafgiften, som anses böra ega rum.

§ 24. Inom gård, hvars åbyggnad, hel och hällen eller till någon del, är i bolaget försäkrad, skola finnas två branddämbarkar, nödigt antal stegar äfvensom på landet finnas två branddämbarkar. Gård i stad med boningshus af flere än en våning eller försäkrad i bolaget till högre belopp än åttatusen mark eller der någon i högre grad eldfarlig handtering bedrivs äfvensom lägenhet på landet, hvarest ria finnes på mindre än etthundra alnars afstånd från den försäkrade åbyggnaden, bör dessutom vara försedd med en ändamålsenlig portativ slangspruta. Från dessa allmänna föreskrifter kan direktionen likväl i förekommande fall efter pröfning afvika i så måtto, att direktionen må ålägga egare af gård, hvars åbyggnad består af större och dyrbara hus eller inrymmer synnerligen eldfarlig inrättning eller som är trängt bebyggd, äfvensom egare af fabrik att anskaffa verkammare eldsläckningsredskap; och tillkommer det direktionen att vid försäkringens meddelande, i enlighet med dessa grunder, bestämma antalet och beskaffenheten af den redskap, som alltid bör finnas i gården, samt tillika förelägga egaren lämplig tid och vite af högst etthundra mark för anskaffandet af den sålunda nödig ansedda redskap, om hvars befintlighet och duglighet bevis icke förefinnes i de inkomna försäkringshandlingarne. Vitet uttages på sätt om afgifterna i § 31 föreskrifves och tillfaller bolagets kassa.

§ 25. Till utrönande deraf, huruvida egendom, som är i bolaget försäkrad, fortfarande har det värde, hvilket åsatts densamma, och om tak, eldstäder och eldsläckningsredskap äro behörigen vidmakthållna, skall syn å densamma anställas på de tider och i den ordning, som nedanför nämnas. Denna syn, hvarvid äfven de förändringar, hvilka husen möjligen undergått i hänseende till granskap, användning eller till olagligt upplag af eldfarligen ämnen o. s. v., skola anmärkas, förrättas hvar tionde år, men å bruk, fabrik eller i högre grad eldfarlig inrättning hvar tredje år, i stad af vederbörande agent med biträde af de i § 9 omnämnda värderingsmän, samt vid syn å bruk, fabrik m. m. äfvensom på landet af två utaf agenten utsedde, å orten bosatte sakkunnige och trovärdige personer i närvaro af agenten eller, derest han är förhindrad, af den han eller direktionen dertill förordnat. Besigtningen och instrumentet deröfver skall omfatta äfven den del af egendomen, hvilken möjligen efter senaste syn blifvit i bolaget försäkrad. Alla förändringar, hvilka kunna påkalla atgiftens förhöjande eller försäkringsbeloppets nedsättning, skola äfven dervid anmärkas.

Syneinstrumentet bör af agenten till direktionen insändas. Finner direktionen instrumentet bristfälligt eller anledning förekomma till vidare upplysningars infordrande, ege direktionen meddela vederbörande de närmare föreskrifter i saken, hvartill omständigheterna föranleda.

I ersättning för sådan förättning skall af husegare erläggas till agenten fyra samt till hvardera biträdet två mark äfvensom, då egendomen är belägen på landet, skäligt dagtraktamente samt resekostnadsersättning. Lösen för instrumentet eger icke rum, om huset finnes till inredning och omgifningar oförändradt, men om sådana förändringar inträffat, som böra i instrumentet beskrifvas och verka till förändring i årsafgiften, må agenten för hvarje ark af instrumentet beräkna sig till godo lösen med två mark. Dessa atgifter må, i händelse af tredska, på direktionens begäran, hos vederbörande utnätas.

§ 26. Försäkringstagare, som vill ur bolaget utträda, antingen för all den egendom, hvarå han har försäkringsrätt, eller endast för någon del deraf, gifve genom agenten denna sin önskan skriftligen tillkänna hos direktionen. Kan han derhos styrka att gården eller lägenheten icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller att samtliga inteckningshafvare gifvit sitt samtycke till uppsägningen, eger direktionen bifalla hans ansökning, hvarefter han afgår ur bolaget vid räkenskapsårets slut, ifall uppsägningen skett minst en månad förut, men först vid följande årets utgång, om uppsägningen skett senare. I hvardera fallet är han för hela den återstående tid, hvarunder han således kommer att i bolaget kvarstå, skyldig att erlagga stadgad inträdes- eller årsafgift äfvensom de extra atgifter, hvilka till följd af under samma tid eller derförinnan inträffade brandskador kunna honom påföras, likasom han är berättigad till ersättning för brandskada, som derunder öfvergår den försäkrade egendomen. Innan nämnda tid tilländagått, kan uppsägningen återkallas och anses då såsom icke skedd.

§ 27. Om försäkradt hus nedtages eller flyttas till annan plats, upphör försäkringen att vara gällande.

§ 28. Förstöres försäkrad egendom på sätt i § 32 omnämles, upphör egaren att för densamma vara delegare i bolaget. Vid mindre brandskada afgår han endast för den del af försäkringsbeloppet, som i ersättning tillerkänts honom.

§ 29. Den inträdesafgift, som, sedan detta reglemente träd i gällande kraft, blifvit försäkringstagare påförd, skall af honom till bolaget utgöras i fem års tid, det år, då han i bolaget inträddt, inberäknadt. Förhöjning å förut fastställd inträdesafgift skall likaledes i fem års tid erläggas.

Skulle reservfonden så nedgå, att dess behållna kapital, uppdebiterade men till betalning icke förfallna försäkringsafgifter inberäknade, ej uppgår till det i mom. b. § 2 föreskrifna belopp, äro alla dåvarande delegare, utan afseende å tiden då de inträddt eller antalet af de inträdesafgifter, som af dem inbetalats, skyldige att erlagga extra afgift intill dess reservfonden uppbringats till sagda belopp. Denna extra afgift utgår efter behof årligen med antingen fulla eller halfva beloppet af ett års inträdesafgift.

Ej må mer än ett års inträdesafgift under samma kalenderår delegare affordras; ej heller inträdesafgift hos honom uttagas de år, då hel extra afgift erlägges, eller till högre belopp än hälften de år, då half extra-afgift utgöres.

Vill försäkringstagare på en gång afbördas sig afgifter för flere år, eger han tillgodoräkna sig för hvad sålunda öfverbetalas fem procent.

§ 30. De i detta kapitel omnämnda atgifter skola, med undantag af inträdesafgiften för första året, hvarom särskildt är stadgad, inbetalas senast den 15 September, i Helsingfors till bolagets kassa, men i öfriga städer till vederbörande agent samt, i fall egendomen är belägen på landet, till agenten i närmaste stad eller ock, om delegare så för godt finner, omedelbart till direktionen, då atgiften emottages af kassören.

§ 31. Försummar försäkringstagare att afgift inom förfallotiden inbetala, varde densamma då förhöjd med fem procent af dess belopp och jemte denna förhöjning, som äfven tillfaller bolagets kassa, utmätt hos den försunlige i den ordning Kejsrerliga brefvet den 14 Juni 1834 § 1 föreskrifver, dock eger utmätning icke rum, om brandskada emellertid inträffat å egendomen. Befinnes vid anställd utmätning bolagsman eller hans rättshafvare sakna all tillgång till den förfallna atgiftens erläggande, vare försäkringsrätten förlorad, derest icke vederbörande inteckningshafvare eller ny egare inom tre månader, efter det de genom direktionens föransfaltande fått del af exekutors bevis öfver utmätningen eller ock blifvit om samma utmätning af exekutor underrättade, inbetala den oguldna atgiften med sex procents ränta från förfalldagen. Brister tillgång endast för en del af atgiften, varde egendomens försäkringsbelopp i samma förhållande nedsatt, så framt icke ny egare eller inteckningshafvare medelst åtagen och inom nyssnämnda tid verkställd inbetalning af det bristande vinner försäkrings bibehållande vid dess fulla belopp. Uppstår vid utmätningen fråga om företrädesrätt till tillgångarne eller äro dessa upplåtna till den betalningsskyldiges borgenärer, då förhållas som lag i thy fall stadgar.

Vill bolagsman inbetala en del, större eller mindre, af afgift, som är till betalning förfallen, vare detta honom obetaget, men med det bristande förhållas på sätt här ofvan stadgas. Sådant ofullständig betalning behöfver likväl endast på själfva förfalldagen emottagas.

§ 32. Bolaget ersätter all brandskada å försäkrad egendom ehvad skadan är försäkrad genom själfva branden, åtgärder vidtagna för densammes släckning eller hämnande, äfvensom skada i följd af åskslag eller explosion, äfven der antändning icke egt rum. Men å skadan försäkrad af explosion å militärens krut- eller patronförråd och har antändning icke egt rum eller inträffar brandskada under krig och har sin orsak uti vidtagna anfalls- eller försvarsåtgärder, gifver bolaget icke ersättning; dock frikallas egaren i detta fall från utbetalningen af så stor del af alla honom påförda men ännu ej erlagda atgifter, som motsvaras af den brandskadade egendomens värde, samt vare för denna del från bolaget skild.

§ 33. Bolagsman i stad, hvilken lidit brandskada, bör derom anmäla hos vederbörande agent, samt tillika aflemna skriftlig uppgift på allt, som af den försäkrade egendomen efter branden finnes i behåll, hvarefter det åligger agenten att förder sammast föranstalta besigtning och värdering å stället, att i agentens öfvervaro förrättas genom de värderingsmän, hvilka i §§ 9 och 13 omnämles. Öfver förättningen, hvarvid den brandskadade sjelf eller genom ombud bör närvara, skall agenten genast upprätta ett värderingsinstrument, upptagande brandens utsträckning å tomtens, beskaffenheten af brandskadan derstädes samt beloppet af den brandskadeersättning, som bör af bolaget utgifvas för hvarje särskild del af åbyggnaden. Detta instrument jemte en noggrann berättelse öfver branden, den timade brandskadan och värderingens belopp skall agenten senast å åttonde dagen efter förättningens avslutande insända till direktionen, hvilken det sedan tillkommer att ofördröjligen granska förättningen i alla dess delar och öfver bolagets ersättningskyldighet samt försäkringshafvarens rätt till ersättning besluta.

§ 34. Har försäkradt hus nedbrunnit eller så förstörts, att detsamma icke utan nybyggnad kan återupprättas, eller får den brandskadade byggnaden, enligt gällande byggnadsordning, icke mera å samma plats kvarstå, då öfvertager bolaget hvad af husets försäkrade tillhörigheter efter branden tilläfventyrs kvarblifvit och utbetalar till försäkrings- eller inteckningshafvare dem tillkommande ersättning, dock att der grundmurar och källare kvarstå i det skick att de finnas fullt uppfylla sitt ändamål samt få å samma plats bibehållas, någon annan ersättning för dessa icke gifves, än hvad å dem erforderliga reparationer prövas kosta. Men skulle det, som af försäkradt hus efter branden kvarblifvit befinnas i det tillstånd, att huset med större eller mindre reparationer eller tillsatser åter kan i sitt förra skick försättas, bestämmes ersättningens belopp efter det värde, hvilket den skadade egendomen vid försäkringen åsatts.

§ 35. Åtnöjes ej den brandskadade eller direktionen med besigtningmännens utlåtande och värdering, må saken af den missnöjde hänskjutas till pröfning och afgörande af kompromiss; dock åligger det den brandskadade, i händelse han af en slik förmån vill sig begagna, att derom anmäla hos direktionen eller agenten senast å åttonde dagen efter den, då värderingen egt rum.

Kompromissen tillsättes på sätt uti § 11 är stadgad, sammanträder å brandstället och prövar saken i de delar, deri missnöje emot förättningen anmäles, hvarefter vid kompromissens utslag i de tvistiga delarna kommer att förblifva.

§ 36. Vid brandskada å landet skall anmälan derom ske hos agenten i närmaste stad samt värderingen förrättas i den ordning §§ 10 och 13 föreskrifva, men för öfrigt de om brandskadeersättning i stad gällande föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 37. Direktionen eger, sedan laglig utredning i saken vunnits, pröva och afgöra, huruvida ersättning för inträffad brandskada bör försäkringstagare tillerkännas eller icke; dock

får den med direktionens beslut missnöjde underkasta detsamma pröfning af domstol eller kompromiss, honom äfven obetaget att hänskjuta saken till afgörande af bolagsstämma i den ordning § 77 för sådan händelse stadgar.

§ 38. Lemningarne efter branden skola af den brandskadade i samråd med agenten behörigen vårdas intill dess ärendet om brandskadeersättningens belopp blifvit slutligen afgjort; och må han under tiden ej vidtaga annan åtgärd med desamma än hvad till deras vård befinnes nödigt. Felar den brandskadade häremot, hafve förvärvat sin rätt att draga ersättningsärendet under gode mäns pröfning.

Vid enahanda äfventyr åligger det ock honom att, om direktionen det fordrar, vid domstol med ed fästa riktigheten af sin till agenten lemnade uppgift om lemningarne efter branden. Ar han frånvarande eller annars hindrad att sådant fullgöra, vare den, som för öfrigt bevakat hans rätt i saken, jemväl skyldig att slik ed aflägga, vid förenämnda påföljd om han undandraget sig edgången. Har emellertid något från förberörda uppgift afsigtligen utelemnats, godtgöre försäkringstagaren bolaget fyradubbla värdet deraf.

Alla de lemningar efter branden, hvilka enligt besigtningmännens utlåtande eller kompromissens utslag skola af bolaget öfvertagas, varde derefter forderr sammast på fördelaktigaste sätt försälda för bolagets räkning.

§ 39. Sedan brandskadeersättningens belopp blifvit i ofvan föreskrifven ordning slutligen fastställt, utbetalas ersättningen ofördröjligen efter afdrag af det, som den brandskadade möjligen är bolaget skyldig i oguldna inträdes- och extra-afgifter. Härvid iakttages att, der afgifter för två eller flere år sålunda på en gång till bolaget erläggas, ränta å sådana medel ersättes den brandskadade med fem procent för året.

§ 40. Saknar bolagets kassa tillgång att fastställt brandskadeersättning gälda, må medel för ändamålet af direktionen upplånas. Obligationslån eller lån å längre återbetalningstid än två år må dock icke utan bolagsstämmas begifvande upptagas. Intill dess erforderliga medel anskaffats eger direktionen till den, som är berättigad att brandskadeersättning lyfta, eller till ordress i bolagets namn utfärda skuldförbindelser å ersättningens belopp, lydande efter önskan å större eller mindre summor, dock ej under femhundra mark, att jemte ränta efter fem för hundra om året å viss dag senast ett år efter utgifvandet infrias: Varder dylik förbindelse ej på förfallodagen hos direktionen till lösen företedd, upphör den att derefter löpa med ränta.

§ 41. Brandskadeersättning utbetalas till försäkringshafvaren när styrkt blifvit, att den brandskadade egendomen icke är med inteckning till säkerhet för fordran besvärad, eller ock inteckningshafvaren medgifvit summans lyftande. I motsatt fall innehålles hvad emot den intecknade fordran svarar, hvilket till inteckningshafvaren utgifves, derest icke jäf emot fordrans riktighet göres eller tvist om bättre rätt till ersättningsmedlen uppstår, då frågan å domstols afgörande ankommer. Är inteckningshafvarens vistelseort eller han sjelf okänd, eller uppehåller sig inteckningshafvaren utom Finland och anmäler sig icke hos direktionen inom sex månader efter det direktionens kungörelse om brandskadan varit i Finlands officiella tidningar införd, eger direktionen att till försäkringshafvaren eller den honom företräder utgifva medlen emot godkänd säkerhet för deras återbetalning, i fall sådan på grund af laga kraft vunnet utslag kan komma att honom åligga. Af den brandskadades bestämmande och begäran beror i hvarje särskildt fall, huruvida brandskadeersättningen skall utbetalas ur bolagets kassa eller genom vederbörande agent, i hvilket senare fall medlen afsändas till agenten.

§ 42. Bolagsman, som lagligen öfvertygas att hafva uppsätligen anlagt eller anlägga låtit den brand, hvarigenom hans i bolaget försäkrade egendom förstörts eller skadats, hafve förverkat icke allenast sin rätt till ersättning för samma skada, utan ock all vidare delaktighet i bolaget. Lag samma vare om han blifver förvunnen att hafva genom grof och uppenbar vårdslöshet med eld vållat brand i sitt eget hus. Varder i sådant mål värjemålsed honom ålagd och har han antingen gått eden eller derifrån vunnit befrielse, eller ock afidit före dess afläggande, eller kan edgång honom icke ombetros, eller har han för bristande laga bevisning ej kunnat åt saken fällas, i alla dessa fall skall brandskadeersättning utgifvas. Medlen utbetalas dock icke anorlunda än emot godkänd säkerhet, derest utslaget, hvarigenom han af en eller annan anledning frikänts, emot honom drages under högre rätts pröfning.

Har försäkringshafvare vidtagit i § 23 omförmäld förändring å den försäkrade egendomen, utan att hafva af direktionen dertill utverkat sig tillstånd, och kan det utredas att eldsvåda, som derefter öfvergått egendomen, i följd af sagde förändring uppkommit, hafve förverkat sin rätt till ersättning för den lidna skadan.

§ 43. Var hus, som genom eldsvåda skadats eller förstörts, med inteckning besväradt, njute inteckningshafvaren, änskönt bolagsman sin rätt förverkat, godtgörelse för sin fordran ur den

ersättning, som eljest bort för egendomen utgå, såframt icke motsvarande betalning erhålles af annat brandförsäkringsverk eller från annan gäldenären tillhörig egendom. Men i händelse inteckningshafvare lagligen öfvertygats om att hafva sjelf anstiftat eller vållat branden eller deri varit delaktig, vare äfven han förlustig dylik rätt till godtgörelse ur brandskadeersättning.

För hvad bolaget i dessa fall till inteckningshafvare utbetalt, eger bolaget hålla sig till försäkringshafvaren.

§ 60. I hvarje stad har bolaget en agent och, der så erfordras, för honom äfven en suppleant, hvilka antagas af bolagsdelegarene i staden genom val inför magistraten, som i sådant afseende låter genom kungörelse inför sig uppkalla alla i staden bosatte delegare, hvarefter rösterna vid valet beräknas efter hufvudtalet samt den, hvilken sålunda utses till agent eller suppleant, undfår konstitutorial af direktionen. Bemälda bolagsdelegare aflöna agenten och suppleanten, på sätt de med dem kunna öfverenskomma, samt ansvara alla för en för de medel, agenten eller suppleanten kan omhänderfå. Har agent eller suppleant förlorat bolagsdelegarnes förtroende, må de utan vidare ömgångar skilja honom från befattningen samt anmäla då hos direktionen annan person i den afgångnes ställe. Visar agent eller suppleant uppenbar vårdslöshet vid handhafvandet af den honom anförtrodda syssla, eller uraktlåter han att hörsamma direktionens befallningar, eller befinnes han i märkelig mon åsidosätta bolagets allmänna fördelar, kan äfven direktionen honom från hans befattning entlediga, och bolagsdelegarene i staden vare då pligtige att annan person i hans ställe utse.

§ 61. Agent tillkommer att af bolagsmännen inom hans agentur uppbära föreskrifna afgifter enligt af direktionen tillställda debetsedlar, hvilka, efter fullgjord betalning, qvitterade till den betalande aflemnas. I början af hvarje månad eller oftare, om direktionen så förordnar, skall agenten till direktionen insända alla de medel, som han under nästförlidne månad för bolagets räkning uppburit, jemte en specifik förteckning öfver desamma i två exemplar, af hvilka det ena derefter till agenten återsändes, försedt med kassörens qvitto och kamrerarens annotation. Vid leverering af September månads uppbörd åligger det agenten, vid äfventyr af egen betalningsskyldighet, att återsända alla de debetsedlar, som vid månadens slut voro hos honom kvarliggande.

I Helsingfors stad eger agenten icke uppbära andra afgifter än den inträdesafgift, som vid ansökning om ny försäkring eller förhöjning af förut fastställt försäkringsbelopp skall för första året erläggas. Alla öfriga afgifter för försäkrad egendom, belägen i sagde stad eller inom dess agentur, skola ovilkorligen inbetalas omedelbart till bolagets kassa.

§ 68. Å den utsatta dagen ega revisorerne sammanträda i direktionens embetsrum. Direktionen aflemnar då till dem en skriftlig berättelse öfver förvaltningen under det år, hvarom fråga är, jemte det af kamreraren upprättade bokslutet och dertill hörande räkenskaper; hvarutom direktionens protokoll och diarier samt alla de handlingar för öfrigt, hvilka revisorerne kunna för sig finna nödige, böra dem tillhandahållas. Direktionens samtliga tjenstemän äro ock skyldige att tillhandagå revisorerne med de upplysningar och det biträde, som desse kunna under granskningens fortgång finna anledning att af dem anhålla. Bolagsman är ock berättigad att under revisionens förlopp af revisorerne äska upplysningar rörande bolagets förvaltning samt skriftligen framställa de anmärkningar, hvartill han kan finna sig befogad.

§ 77. Finner bolagsman sig missnöjd med någon af direktionen vidtagen åtgärd eller önskar han till bolagsstämma hänskjuta fråga om brandskadeersättning, stände honom fritt att, äfven om ärendet icke upptagits i den om bolagsstämman utfärdade kungörelse, sådant till pröfning vid bolagsstämma anmäla; dock åligger det honom att senast åtta dagar före bolagsstämmans början till direktionen skriftligen inlemna sina påståenden, hvilka derefter af direktionen, jemte egen förklaring, öfverlemnas till bolagsstämma, som eger meddela den rättelse, hvartill skäl möjligen förefinnes.

§ 88. Skulle till följd af delegares afgång ur bolaget eller försäkringsbeloppens nedsättning sammanräknade värdet af den återstående i bolaget försäkrade egendomen nedgå till femtio millioner mark eller derunder, eller har bolaget lidit förluster, för hvilkas ersättande utöfver bolagets reservfond extra afgift, motsvarande ett års inträdesafgift måste under tjugu år eller längre tid af bolagsmännen utgöras, ankommer det på ordinarie eller extra bolagsstämma att besluta huruvida bolaget skall fortfara eller upphöra. Beslut om bolagets upplösning gånge likväl ej till verkställighet, derest icke detsamma vid en följande bolagsstämma biträdes af minst två tredjedelar af de i beslutet deltagande rösterna.

§ 89. Upplöses bolaget, fullgöre bolagsmännen ej dess mindre sin förbindelse att i enlighet med detta reglemente ersätta all den brandskada, som före upplösningen timat.